

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

IX. De Tempore celebrandi Missam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Q U Æ S T I O IX.

De Tempore celebrandi Missam.

104. **C**ONCL. I. Tempus ordinarium celebrandi Missam incipit ab aurora, & terminatur in meridie, sive hora diei duodecima. Ita communis; & patet ex Rubricis Missalis, Tit. De defectibus in Ministerio ipso occurrentibus; ubi dicitur, quod tempus debitum celebrandi sit ab aurora usque ad meridiem communiter.

Tempus celebrandi Missam, quale?

105. Cæterum per *Auroram* non intelligitur ortus Solis, sed prima solis irradiatio, quando nempe aliquid lucis apparet. Et licet crepusculum hoc non semper, & ubique locorum sit æquale. ordinariè tamen solet incipere horâ & quadrante vel sesqui horâ ante ortum solis.

Per Aurorâ, quid intelligatur?

106. Notandum ulterius cum Doctoribus passim, quod hæc res moraliter potiùs, quam mathematicè sit consideranda. Hinc inferunt, posse Missam inchoari duabus horis ante ortum Solis, ita ut circa initium auroræ finiatur. Quinimò tempore hyemalino recepta consuetudo in partibus Septentrionalibus obtinuit, quod Missa tribus vel quatuor horis ante Solis ortum celebretur, eo præsertim tempore, quo communiter homines sese labori suo manuali solent accingere. Siquidem hæc consuetudo iustâ de causâ est introducta, ut in hisce partibus, quibus in hyeme Sol serò oritur, operarij & famuli priùs Missæ Sacrificium audire possint, antequàm ad suas operationes sese accingant. Layman cap. 4. de Sacrificio Missæ, num. 3. & alij.

Est moraliter, non mathematicè consideranda. Et attendenda consuetudo de hyeme.

107. Insuper, quamvis ordinariè non sit licitum sacrificare post meridiem ut patet ex Conclusionè; adhuc tamen satis est ad evitandam culpam, si Missa inchoetur ante meridiem, vel in meridie, licet postea primùm finiatur. Quinimò ex causa iusta potest Missa inchoari etiam post meridiem, utputà ne infirmus sine Viatico decedat, aut propter Principis funus; vel si Sacerdos, diebus præsertim Festivis post meridiem ad locum Ecclesiæ perveniens celebrare velit &c. Herinex cit. disp. 8. quaest. 10. Layman, & alij.

Quid de meridie?

108. Notandum prætereà, Regularibus Mendicantibus varia privilegia à SS. Pontificibus concessa esse celebrandi unâ horâ ante auroram, & unâ post meridiem, imò etiam usque ad horam

Et privilegia Regularium?

Gggggg ram

ram nonam; id est, horam tertiam vespertinam; uti refertur in Compendio Privilegiorum, §. *Missæ*.

An sit licitum,
quod cotidie
celebrare?

109. CONCL. II. Licitum est cuilibet Sacerdoti ritè disposito quotidie celebrare, exceptis tribus postremis diebus Hebdomadæ Sanctæ. Prior pars est certa, & patet ex *c. Consulisti. de Celebrat. Missar.* & praxi Ecclesiæ universalis. Altera pars ex eo probatur: quia in primis Feriâ sextâ Parasceves omninò prohibitum est, celebrare Missam; cum eo die, ob memoriam illius Sacrificii cruenti, quo Christus Dominus semetipsum Patri Cælesti hac die pro salute totius Mundi in Ara Crucis offerre dignatus est, non fiat Consecratio; Sed à Sacerdote Actum consuetum perficiente, juxta Ritus Ecclesiæ, solum sumatur Sacra Hostia pridie consecrata.

Quid de Feria V. Cœnæ Domini, & Sabbato Sancto?

110. Porro Feriâ quintâ Cœnæ Domini, & Sabbato Sancto, una duntaxat Missa Solemnis celebrari solet, juxta traditionem, & consuetudinem Ecclesiæ. Verum quidem est, multos Doctores, ut Suarezium, Sotum, Barbosa, Lugonem, quos citant, & sequuntur Layman *loc. cit. num. 8.* & Gobat *tract. 3. Theol. Experim. num. 219. & seqq.* existimare, quòd non sit prohibitum, Sabbato Sancto privatim, ac secluso scandalo, post Officium Solemne celebrare: cum nullo jure hoc prohibitum reperiat. Et hoc ob datam rationem, ac loquendo de Celebratione privata ante Officium Solemne, multò magis admittunt Doctores de Feria quinta Cœnæ Domini: quamvis communiter hac die Sacerdotes de manibus sui Prælati, Missam Solemnem celebrantis, Sacram Communionem more Laicorum sumere soleant. exemplo Apostolorum, qui isto die de manu Christi Eucharistiam acceperunt.

Non licet
plures Missas
eodem die celebrare,

111. CONCL. III. Excepto die Nativitatis Domini, & casu necessitatis, non licet eidem Sacerdoti plures Missas eodem die celebrare. Ita ita dicitur *c. Consulisti. & c. Tereferente. de Celebrat. Missar.* juncto *c. Sufficit de consecr. dist. 1.* ubi pro ratione subjungitur: *Non modica res est, unam Missam facere: & valdè felix est, qui unam dignè celebrare potest.*

Excepto die
Nativitatis
Domini;

112. Additur, *excepto die Nativitatis Domini.* Quia illo die potest quilibet Sacerdos tres Missas celebrare, quamvis ad eas omnes celebrandas non obligetur: & si voluerit dicere tantum unam dicat quam maluerit sed melius leget tertiam, utpote cuius oratio concordat Officio diei.

113. Additur ulterius in Conclusionem, & casu necessitatis. Et casu necessitatis. Nam in casu necessitatis plures eodem die Missas celebrari potest. Et casu necessitatis, se à Sacerdote jejuno, & qui in prima Missa non fuit Purificationem, patet ex cit. c. Consultuisti. de celebr. Miss. estque communis Doctorum.

114. Porro inter hujusmodi casus necessitatis, potissimum Casus necessitatis numerantur sequentes. I. Ne moriturus sine S. Viatico decedat, celebratis quando non adeit alia Hostia consecrata. II. Ne populus die Festo Missa privetur, praesertim in casu, quando plures Sacerdotes qui haberi non possunt, v. g. in Anglia, &c. aut quando Sacerdos habet duas Parochias, & die Festo in utraque celebrare tenetur. III. juxta nonnullos, quando die Festo adveniunt peregrini Missam audituri: vel quando ad Ecclesiam accedit Vir Illustris, utputa Princeps, vel Episcopus. Verum hodie standum est consuetudini locorum, cum ob multiplicationem Sacerdotum aliqui casus raro amplius locum habere soleant.

QUESTIO X.

Quo in Loco sit celebranda Missa? Ubi de Violatione Ecclesiae.

115. **C**ONCL. I. Jure communi, & ordinario, olim Missam Quo in loco de jure communi sit celebranda Missa? celebrare non licuit, nisi in Ecclesia consecrata; sive, ut dicitur c. Nullus. de consecr. dist. 1. Nisi in sacratis ab Episcopo locis. Hodie autem sufficit, Ecclesiam, vel Oratorium esse benedictum, aut etiam non benedictum, dummodo ad hunc solum usum debite deputatum, atque ab Episcopo designatum fuerit. Ita Herinex cit. disp. 8. quest. 11. cum communi: idque inter alia desumitur ex Concilio Trid. Sess. 22. in Decreto de Observandis in celebratione Missarum; ubi prohibetur Episcopis, ne patiantur privatis in domibus, atque omnino extra Ecclesiam, & ad Divinum tantum cultu dedicata Oratoria, Sanctum hoc Sacrificium peragi. Concordant Rubrica Missalis, Tit. De defectibus in Ministerio ipso occurrentibus, ibi: Si celebratur in loco non sacro, vel non deputato ab Episcopo: & consequenter à sensu contrario, sufficit locum ab Episcopo esse deputatum.

116. Dicitur notanter: Jure communi, & ordinario. Siquidem in primis excipitur casus necessitatis, arg. can. 1. de consecr. dist. 1. ubi dicitur Missarum celebrationem non alibi, quam in sacratis Domino locis, absque magna necessitate fieri debere. Unde, cum exceptio firmet regulam in oppositum, tempore magnae necessitatis licet alibi celebrare, in loco tamen honesto.

Gggggg 2

17. Por-